

МЕДИЧНА ДИНАСТІЯ ПОТОПАЛЬСЬКИХ

Потопальський
Анатолій Іванович

Девіз: «Українська нація буде щасливою і прославленою у віках»

Засновник династії Анатолій Іванович Потопальський — видатний український учений, кандидат медичних наук, доцент, професор Європейської академії проблем людини, Заслужений винахідник України, завідувач лабораторії ІМБіГ НАН України, директор Інституту оздоровлення і відродження народів України та благодійного фонду «Небодарний Цілитель», керівник Центру духовного відродження та оздоровлення людини і довкілля НУБіП, автор унікальних протиракових препаратів, таких як «Амітозин», «Амітозиноберамід», «Ізатізон» із противірусною та імунорегулюючою дією, біотехнологій та нових сортів перспективних рослин.

Народився 25 березня 1938 р. у м. Барі Вінницької області. Батько Іван Данилович, військово-службовець, загинув на фронтах Другої світової. Мати Анастасія Михайлівна, вихователька дитячого садка, з трирічним малюком на початку війни повернулася на рідну Житомирщину. Анатолій із дитинства мріяв про професію військового, щоб бути як батько — офіцер-зв'язківець 41-ї Стрілецької дивізії, війни якої прославили себе і наш народ геройчною обороною західного кордону, котрий пізніше, після висажливого відступу до Київщини під ударами нацистських загарбників, став героєм оборони і загинув смертохоробрих у вересні 1941 р.

У 1952 р. Анатолій Іванович вступив до Житомирського медичного училища № 1. Після закінчення працював спочатку інструктором-методистом лікувальної фізкультури військової частини 1511, а згодом — завідувачем фельдшерського пункту Ушомирської МТС Коростенського району. Колишні пацієнти

молодого фельдшера і йхні нащадки згадують добрым словом ті часи і до 60-річчя початку його медичної роботи встановили на відремонтованій старій дільничній лікарні с. Ушомира пам'ятну дошку, присвячену цій даті. На урочистій події були присутні народний депутат України В. Арешонков, депутат Житомирської облради В. Нагорняк, головний лікар закладу М. Химінець, його колектив, голова сільради Л. Мала, голова Коростенської РДА С. Дмитрук, очільник Коростенської райради В. Клименко, депутат райради В. Кутішенко, представники ЗМІ, селяни і гости.

У 1957 р., закінчивши додатково вечірню середню школу, А. І. Потопальський вступив із величими труднощами до Івано-Франківського медичного інституту. Анатолій Іванович уже на першому курсі зінав, що його покликання — боротьба з найстрашнішою хворобою ХХ століття — раком.

Уже на початку навчання Анатолій Потопальський захопився науковою роботою. За два роки одержав препарат «Амітозин», який перешкоджав поділу клітин злокісних пухлин. Його унікальність полягала в тому, що він не тільки не пригнічував кровотворення та імунітет, а, навпаки, підсилював їх, мобілізуючи організм на боротьбу з хворобою.

«Амітозин» було запатентовано, а молодого науковця, голову студентського наукового товариства, вчоращеного випускника інституту, 1963 р. призначено асистентом кафедри патофізіології Івано-Франківського медінституту. А 1967 р. — керівником спеціально створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів СРСР проблемної лабораторії корегуючої терапії злокісних пухлин і гемобластозів при Львівському медичному інституті.

Перша фаза клінічних випробувань «Амітозину» була здійснена в кількох спеціалізованих установах за рішенням фармакологічної комісії Вченого ради МОЗ УРСР у 1965 р. Друга фаза здійснювалась за наказом Міністра охорони здоров'я СРСР № 772 від 20.08.1975 р. За результатами обмежених клінічних випробувань 2001 р. в Інституті онкології АМН України препарату «Амітозин» у хворих на злокісні новоутворення та вивчення імуномодулюючих властивостей було рекомендовано Фармакологічному комітету розглянути питання про його офіційну реєстрацію (затверджено 25.12.2001 р. директором інституту, професором С. О. Шалімовим).

Не зупиняючись на досягнутому, у 1973 р. Анатолій Іванович разом з Л. В. Лозюком розробив іще один унікальний препарат — «Ізатізон», який ось уже понад 40 років успішно використовується для запобігання вірусним, мікробно-вірусним хворобам і пухлинам у ветеринарії, медицині, рослинництві та лікування іх.

У 1977 р. Анатолія Івановича, згідно з постановою Ради Міністрів України, запросили до Києва на посаду завідувача лабораторії (згодом відділу) модифікації структури біологічно активних речовин Інституту молекулярної біології і генетики (ІМБіГ) НАН України.

Бюрократичні перепони, на які А. Потопальський постійно наражався, примусили його працювати ще інтенсивніше, розширяючи сферу діяльності: він розробив десятки перспективних протипухлинних і противірусних препаратів, протипухлинну вакцину «Нуклеорексин», запатентував понад 60 нових препаратів із протипухлинною, противірусною та імуномодулюючою дією, розробив 15 оригінальних фіточай на основі чистотілу, овіяній легендами напій «Молодість», створив понад 20 нових форм, сортів і видів рослин, 6 із яких затверджені Держсортоспекцією України. Особливу популярність здобули кавбуз — молекулярний гіbrid кавуна і гарбуза — та продукти його переробки: кавбузол, кавбузол-омолоджувац, кавбусорб, кавбусорб глистогінний і омолоджувац, соки, цукати, джеми, кавбузний куліш.

А. І. Потопальський розробив низку сучасних біотехнологій: цілеспрямоване поліпшення спадкової інформації біологічних об'єктів; очищенння довкілля за допомогою рослин, здатних засвоювати атмосферний азот, замість дорогих хімічних добрив; отримання високих урожаїв на засолених ґрунтах; підвищення продуктивності корисних комах, риб, птахів, тварин; боротьба з агробактеріальним раком рослин на основі принципово нової технології його діагностики, профілактики і лікування; отримання стійкого до раку насіннєвого й садивного матеріалу винограду, кісточкових і зерняткових культур і овочів; підвищення врожайності рослин за допомогою обробки насіння злаків та овочів природним препаратом «Дивостим».

Досягнення Анатолія Івановича в селекції, далекій від медицини справі, вражають. Завдяки розробленому за його методикою способу зміни структури молекул носіїв спадкової інформації ДНК і РНК створено технологію одержання нових форм рослин із програмованими

Світлана Анатоліївна Кобза (Потопальська)
з чоловіком та онучками

господарсько-цінними ознаками, в результаті чого виведено низку сортів та гібридів різних сільсько-господарських культур. Їх широке використання дає значний економічний і соціальний ефект, зокрема в оздоровленні довкілля, збиранні високих урожаїв на засолених і збідніших азотом ґрунтах, а також під час гідропонного вирощування з використанням морської води без її опріснення. По суті, Анатолій Іванович Потопальський зі своїми колегами розробили й успішно розвивають новий науковий напрям духовного і молекулярно-генетичного оздоровлення людини і довкілля на основі модифікації молекулярної структури біологічно активних речовин. Для поширення цих ідей серед населення ентузіасти-однодумці об'єдналися у Братську оздоровочу громаду України «БОГУ — Радість».

З метою забезпечення наукових розробок і створення бази для відпочинку у Поліському регіоні Житомирщини у с. Ходаки Коростенського району при сприянні Інституту молекулярної біології і генетики (ІМБіГ) НАН України, місцевого колгоспу «Світанок» і Ходаківської сільради у 1979 році на 40 га неугідь закладено унікальний дендропарк «Перемога».

Науковий доробок А. І. Потопальського — 15 монографій, більш як 400 публікацій і понад 80 авторських свідоцтв і патентів, ним підготовлено 8 кандидатів медичних і біологічних наук.

Наукові розробки Анатолія Івановича високо оцінені як на Батьківщині, так і за кордоном: у 1985 р. він був нагороджений срібною медаллю за препарат «Ізатізон» на Міжнародній виставці досягнень СРСР у сільському господарстві (Будапешт, Угорщина), у 1987–1990 pp. — срібними медалями на всесоюзній і республіканських виставках досягнень народного господарства за препарат «Ізатізон» і технологію боротьби з агробактеріальним раком рослин. За заслуги перед Україною нагороджений Орденом святого архістратига Михаїла (2003 р.), а 2006 р. указом Президента України йому присвоєно почесне звання «Заслужений винахідник України». Того ж року міська рада Коростеня внесла Анатолія Івановича до числа почесних громадян міста.

Ім'я А. І. Потопальського відоме далеко за межами України: у 2004 р. ученого було висунуто на здобуття Нобелівської премії у галузі медичної хімії, у 1996 р. визнано Людиною року за версією Американського біографічного інституту, його біографію включено до міжнародного видання «500 лідерів впливу» (США, 1994 р.).

У Анатолія Івановича три дочки, і всі вони також обрали професії лікарів.

Старша дочка Світлана Анатоліївна Кобза — лікар-терапевт вищої категорії, кардіолог терапевтичного відділення 1-ї міської клінічної лікарні ім. Князя Лева у м. Львові. Її чоловік Ігор Іванович Кобза — все-світньо відомий лікар-хірург, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедрою шпитальної хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Іхній син Тарас Ігорович Кобза, онук А. І. Потопальського, — судинний хірург, кандидат медичних наук, працює на кафедрі хірургії Львівського медичного університету.

Середня дочка Олена Анатоліївна Веденєєва 1998 року закінчила Львівський медичний інститут, лікар-терапевт I категорії. Постійно працює у структурі Військово-медичної служби Національної академії Служби безпеки України. Вона є активним пропагандистом нового наукового напряму свого батька, використовує його методики духовного і молекулярно-генетичного оздоровлення людини і довкілля, допомагає йому в роботі, публікує статті в Україні і за кордоном. Відзначена дипломом на конференції в Лондоні.

Молодша дочка Юлія Анатоліївна Потопальська закінчила Київський національний медичний університет ім. О. О. Богомольця за спеціальністю «Лікувальна справа». Лікар вищої кваліфікаційної категорії. Вона обирає шлях свого батька — допомагає онкохворим. Після закінчення університету Юлія почала працювати в дитячому відділенні Інституту раку, а пізніше — в структурах свого батька лікарем-онкологом, хіміотерапевтом.

Юлія вирішила детальніше розібратись у механізмах утворення пухлин і способах боротьби з ними. Для цього розпочала наукову роботу в лабораторії модифікації структури біологічно активних речовин ІМБіГ НАН України. Виконувала спільні дослідження з вивчення взаємодії хіміотерапевтичних препаратів «Платидіаму» і «Амітозину» з С. П. Осинським, професором, доктором медичних наук, завідувачем відділом Інституту експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р. Є. Кавецького НАН України, та Я. М. Сусаком, доктором медичних наук, доцентом кафедри загальної хірургії № 1, а пізніше — професором Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Також вона виконувала спільні дослідження з відділом генетики людини ІМБіГ НАН України з вивчення особливостей дії препарату «Амітозину» на злойкісні та умовно нормальні клітини людини. Багато часу приділяє Ю. А. Потопальська вивченю пухлин на рослинних моделях, має майже 30 наукових публікацій.

Олена Анатоліївна (Потопальська) Веденєєва

Кобза Тарас Ігорович,
онук А. І. Потопальського

Потопальська
Юлія Анатоліївна